

עפ"ת 1713/12/18 - נחמיה רייבי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 1713-12-18 רייבי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אילונה אריאלי
המערער נחמיה רייבי ע"י ב"כ עו"ד זילי ולדמן
נגד
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד סופי גרניט, מפרקליטות מחוז
המשיבה הצפון

פסק דין

1. לפני ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בנצרת (כב' השופטת מנאל חליחל-דיאב) מיום 11.11.2018 ולפיה נדחתה בקשת המבקש להארכת מועד להישפט (המ"ש 4472-09-18 דו"ח מס' 90507962026, להלן: **הדו"ח**).

2. מדובר בדו"ח שנשלח למערער ביום 21.3.2017 ולפיו נהג המערער ביום 20.3.2017 ברכב במהירות של 120 קמ"ש, בדרך שאינה עירונית בה מותרת מהירות מירבית של 90 קמ"ש, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה. אכיפת העבירה בוצעה באמצעות מצלמה מסוג א'3.

3. ביום 18.9.2018 הגיש המבקש בקשה להארכת מועד להישפט על הדו"ח. נטען בבקשה כי לאחר קבלת הדו"ח, פנה המבקש למשטרה ביום 12.6.2017 בבקשה להסב את הדו"ח על שם בתו שנהגה ברכב בפועל, בקשה שנדחתה בשל אי צירוף תצהיר החתום על ידי בתו של המערער, ששהתה בחו"ל. המערער קיבל את הדו"ח עם תוספת פיגורים ושילם את הקנס מבלי שהבין את משמעות התשלום. עוד טען המבקש לאי אמינות מצלמות הא'3 וכי המשיבה עצמה הצהירה כי היא בודקת את המערכת הזו והפסיקה להנפיק דו"חות עד לסיום הבדיקה. לבקשה צורפו תצהירי המערער ובתו שלפי הנטען הרכב היה ברשותה ובאחריותה.

4. המשיבה התנגדה לבקשה להארכת מועד להישפט. לטענתה, מששולם הקנס יש לראות במערער כמי שהודה באשמה ונגזר דינו, לפי סעיף 229(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: **סד"פ**). בתגובה לכך טען המבקש כי לאחר שקיבל מהמרכז לגביית קנסות הודעה כי אם לא יסדיר את החוב מיידית תנקוט הרשות בהליכי גביה נגדו ובהיותו אדם מן הישוב, הוא נבהל ולכן שילם את הקנס בלא שהתכוון להודות בעבירה. זאת, כאשר במסגרת 90 הימים שעמדו לרשותו הוא שלח הודעה למשטרה על פרטי הנהגת אך לא ידע שעליו לצרף תצהיר לבקשה. אם לא יוארך המועד להישפט לא, יוכל המערער לעמוד על חפותו ובכך ייגרם לו עיוות דין. המערער חזר על טענתו לענין אמינות

המצלמות מסוג א'3 והפנה לפסיקה בעניין. המשיבה טענה בתגובה כי לא נקבע בפסיקה שהמצלמות מסוג א'3 אינן אמינות ומכל מקום הטענות בעניין זה אינן מצדיקות פתיחת הליכים שכבר הפכו להיות סופיים.

5. בהחלטה מושא הערעור, נקבע כי ממשולם הקנס, השתכללה ההרשעה ורואים את הנהג כמי שהודה ונגזר דינו. משיקולי סופיות הדין ובהעדר הסבר למחדל שבאי הגשת הבקשה במועד, אין מקום להיעתר לבקשה. על כן, הבקשה נדחתה.

6. בערעור שלפניי טוען המערער כי הגשת הבקשה להארכת מועד להישפט נעשתה כשהתברר לו שההרשעה נרשמה לחובתו במשרד הרישוי ובגינה הוא חויב בנקודות. בקשתו הייתה מכוונת לשם עמידה על חפותו, היות והוא לא ביצע את העבירה ודחיית הבקשה גרמה לו עיוות דין. סימני השאלה לגבי אמינות מערכת ה- א'3 מצדיקים אף הם את הארכת המועד להישפט, על מנת שלא יורשע המערער על עבירה שלא ביצע. לבית המשפט סמכות להאריך את המועד גם כשהקנס שולם. שיקולי הצדק בעניינו של המערער גוברים על עיקרון סופיות הדין. המערער הפנה לפסיקה התומכת לטענתו בערעור.

7. המשיבה מבקשת לדחות את הערעור, משלא נפל פגם בהחלטת בית המשפט קמא. לאחר שהמערער פנה למשטרת ישראל, הוא נדרש לשלוח תצהיר וכן צילום של רישיון הנהיגה של בתו, שלטענתו נהגה ברכב, אך הוא לא עשה כן. לאחר מכן, המערער קיבל דרישה לתשלום החוב שבה צוין כי עליו לשלם את החוב עד ליום 24.10.2017. בפועל הוא שילם את הקנס רק ביום 2.1.18, עם תוספת פיגורים, דבר הסותר את טענתו כי שילם את הקנס כדי להימנע מריבית ועיקולים. את הבקשה להארכת מועד להישפט הוא הגיש רק בחודש ספטמבר 2018, בלא שנתן כל הסבר לאיחור זה. מששולם הקנס, רואים את המערער כמי שהודה בעבירה וכפועל יוצא מכך, כוויתור על בקשת ההסבה ועל טענת חוסר האמינות של המצלמות, מה גם שטענה כזו איננה מצדיקה הארכת מועד להישפט במקרים בהם מדובר בנאשם שהודה בדרך של תשלום הקנס. הטענה שאחר נהג ברכב איננה מקימה עיוות דין. אף ב"כ המשיבה הפנתה לפסיקה התומכת בעמדתה.

8. לאחר הדין שהתקיים בפניי ביום 5.2.19 ובשים לב לכך ששאלת אמינות המצלמות מסוג א'3 עומדת כיום לדין, ניתנה למשיבה השהות להודיע עמדתה הסופית ביחס לערעור. בהודעתה מיום 28.3.19, חזרה המשיבה על עמדתה ולפיה דין הערעור להידחות, תוך שהפנתה לפסיקה במקרים דומים. המערער, בתגובה, חזר על טענותיו והפנה אף הוא לפסיקה התומכת בעמדתו.

דין והכרעה

9. לאחר עיון בטענות הצדדים ובפסיקה אליה הפנו, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

10. סעיף 229 (ח) לחסד"פ קובע כך:

"שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230."

סעיף 230 לחסד"פ קובע כדלקמן:

"... בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו..."

התנאים הקבועים בסעיף 229 (ה) לחסד"פ הם אלה :

"אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמנעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה."

מיום 9.4.1987

תיקון מס' 7

ס"ח תשמ"ז מס' 1213 מיום 9.4.1987 עמ' 113 (ה"ח 1703)

230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט; בית המשפט רשאי, מנימוקים שיירשמו, לקיים את המשפט גם אם ההודעה האמורה ניתנה באיחור. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

מיום 20.6.1990

תיקון מס' 11

ס"ח תש"ן מס' 1311 מיום 22.3.1990 עמ' 111 (ה"ח 1937)

230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, מנימוקים שיירשמו, לקיים את המשפט גם אם ההודעה האמורה ניתנה באיחור. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

מיום 17.1.2010

תיקון מס' 60

ס"ח תש"ע מס' 2223 מיום 17.1.2010 עמ' 310 (ה"ח 456)

230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, ~~מנימוקים שירשמו, לקיים את המשפט גם אם ההודעה האמורה ניתנה באיחור לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו.~~ הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

כך, מקום בו לא ידע ולא יכול היה אדם לדעת כי אישום תלוי ועומד נגדו, עשויה להימצא הצדקה לחריגה מסד הזמנים הקבוע בחסד"פ להגשת הבקשה להישפט (ראה: רע"פ 2096/07 כוכבי נ' מדינת ישראל, 1.5.2007).

11. בענייננו, המערער לא העלה כל טעם אשר הצדיק את האיחור בהגשת בקשתו להישפט במועד וממילא הוא לא הראה כי הבקשה לא הוגשה על ידו בשל סיבות שלא היו תלויות בו ושמןעו ממנו להגישה במועד. המערער מודה כי הוא קיבל את הדו"ח וכי הוא פנה למשטרת ישראל בבקשה להסבתו כבר בחודש יוני 2017. עוד מודה המערער כי הוא קיבל את תשובת משטרת ישראל מיום 18.7.2017, בה הוא נדרש להמציא תצהירים שלו ושל בתו שלטענתו נהגה ברכב וכן צילום של רישיון הנהיגה שלה. המערער לא פעל על פי אותה דרישה כלל וחלף זאת, הוא שילם ביום 2.1.2018 את הקנס (באיחור ועם תוספת פיגורים) ורק ביום 18.9.2018 - למעלה משנה לאחר שנשלחה אליו דרישת משטרת ישראל להמצאת המסמכים ולמעלה משמונה חודשים לאחר ששילם את הקנס, הוא הגיש את בקשתו להארכת מועד להישפט, בלא שניתן כל הסבר לאיחור ניכר זה. די היה בכך כדי להצדיק את דחיית הבקשה, כפי שהורתה כב' השופטת קמא.

12. עולה מטענות המערער, כי בקשתו להישפט הוגשה באיחור ניכר ובדיעבד וזאת רק משהתברר לו כי בגין הרשעתו נרשמו לחובתו נקודות במשרד הרישוי (סעיף 3 להודעת הערעור). טעם זה, כשלעצמו, איננו מצדיק את הארכת המועד להישפט (ראה: רע"פ 2754/12 פול ביסמוט נ' מדינת ישראל, 19.4.2012).

12. המערער אף לא הצביע על נימוקים מיוחדים אשר הצדיקו את הארכת המועד להישפט, על פי סעיף 230 לחסד"פ. בעצם הכפירה, אין משום נימוק מיוחד כאמור. הטענה כי מישוהו אחר נהג ברכב, איננה מבססת חשש לעיוות דין כלפי המערער, וודאי לא מקום בו היה בידי המערער לבצע את ההסבה, אילו היה פועל על פי דרישת משטרת ישראל וממציא את המסמכים כפי שנדרש (ראה: רע"פ 7709/13 שמעון סאסי נ' מדינת ישראל 28.11.2013 וכן דברים שכתבתי בעניין זה בעפ"ת 42642-12-17).

14. אשר לטענות בעניין אמינות מצלמות ה - א'3 - ראשית, טרם נקבע בפסיקה כי מצלמות אלה אינן

אמינות. שאלת האמינות של מצלמות אלה אכן עומדת כיום לדיון וטרם הוכרעה. אלא שלא הרי נאשם שטרם הורשע בדיון, כהרי נאשם שהרשעתו חלוטה. בכל הנוגע לנאשם שטרם הורשע, יכול ויהיה בטעם זה, של שאלת אמינות המצלמות, כדי להצדיק את פתיחת שערי בית המשפט בפניו אף אם הגיש בקשתו להישפט באיחור. אלא שאדם ששילם את הקנס, רואים אותו כאילו **הודה** באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו (סעיף 229(ח) לחסד"פ) ולפיכך, לא תשמע טענתו בדבר אמינות המצלמות. כך נפסק, לשם השוואה, בבית המשפט העליון בע"פ 4682/01, גבריאלי לוי נ' מדינת ישראל (10.11.2003), בו עמדה לדיון שאלת אמינותו של מכשיר הממל"ז ונקבעו הנחיות חדשות ביחס לשימוש בו ויחד עם זאת נקבע כי "מקום שנאשמים הודו במהירות שיוחסה להם, יש לראות בהודאתם אימות לתוצאה שהפיק הממל"ז...". בוודאי שזהו הדין מקום בו הבקשה הוגשה על ידי המערער תקופה כה ארוכה לאחר ביצוע העבירה ולאחר תשלום הקנס.

16. על יסוד האמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי לא נפלה טעות בהחלטת בית המשפט קמא ולפיכך, הערעור נדחה.

המזכירות תמסור פסק דין זה לב"כ הצדדים.

ניתן היום, י"ח ניסן תשע"ט, 23 אפריל 2019, בהעדר הצדדים.